

4 jautājumi VECĀKIEM, kurus uzdot sev, pirms publicē sava bērna bildes vai video internetā

1 Vai tu jautāji atļauju savam bērnam, pirms ievietoji viņa bildi vai video internetā? Kāpēc tu izlēmi sava bērna vietā?

Vairums vecāku uzskata, ka nav nepieciešams saskaņot ar savu bērnu viņa fotogrāfiju vai video, kurā tas nofilmēts, ievietošanu internetā vai arī bieži bērns ir pārāk mazs, lai viņam vispār jautātu viedokli un tajā ieklausītos.

Tomēr vecākiem vajadzētu aizdomāties un uzmanīties, cik daudz un cik privātu informāciju par saviem bērniem tie publicē internetā.

2 Vai tu vari droši apgalvot, ka tavš bērns, kad izaugs liels, neiebildīs, ka viņa bērnības bilde vai video joprojām atrodas internetā, un to 10 gadu laikā jau redzējuši tūkstošiem interneta lietotāju?

Vecāki paši neapzināti var nodarīt pāri savam bērnam, kuram pēc tam nāksies sadzīvot ar digitālajiem nospiedumiem, kurus būs atstājuši viņa paša vecāki.

3 Vai tas tiešām ir nepieciešams, sākt veidot sava bērna digitālos nospiedumus, tikko viņš nācis pasaulē un pašam bērnam par to nezinot?

Atceries, ka tu kā vecāks (tētis vai mamma) rūpējies, lai tiktu ievērotas tava bērna tiesības, pasargātu viņu no dažādiem apdraudējumiem, kā arī tu vienmēr rādi priekšzīmi savam bērnam it visā – arī attiecībā uz sociālo tīklu lietošanu. Māci bērnam būt piesardzīgam, izvairoties publicēt par sevi un savu ģimeni pārāk privātu informāciju.

4 Vai bilde un video, kurā redzams tavš bērns, vēlāk tam neradīs problēmas? Vai viņš neizjutīs kaunu, apjukumu, bailes, kā to kāds ieraudzīs? Varbūt viņš jutīsies neveikli, ka fotogrāfijā redzams ne gluži tā kā viņš vēlētos un tādā dzīves posmā, kuru viņš negribētu nevienam atklāt?

Iespējams, bērns saskarsies ar bailēm un kaunu, baidoties un sadzīvojot ar savu reputāciju. Vecākiem vajadzētu ņemt vērā visus ilgtermiņa riskus, publicējot bērna fotoattēlus un video tiešsaistē.

Viena no iespējām, ko mūsdienās piedāvā sociālie mediji – par mūsu bērnu privātās dzīves notikumiem mēs varam informēt draugus, paziņas un citus lietotājus ar fotogrāfiju un video ievietošanu internetā – viņš tikko ir dzimis, sācis staigāt, sācis iet skolā, uzvarējis sacensībās, u.tml. Tradicionālo fotoalbumu apskati jau sen ir nomainījuši fotogrāfiju un video ievietošana sociālajos tīklos.

Ja tu esi vecāks un pārliecināts, ka ievēro un cieni sava bērna intereses un tiesības tagad un nākotnē, tad:

- **Pārliecinies***, kurš var redzēt tavā profilā/kontā ievietoto informāciju! Pārbaudi sava profila drošības un privātuma iestatījumus, lai būtu pārliecināts par lietotājiem, kuri redzēs tavas bildes un video, nepieciešamības gadījumā, liedzot iespēju svešām personām redzēt tavu publicēto informāciju, komentēt to u.tml.
- **Neaizmirsti** sociālajos tīklos regulāri pārskatīt savus draugus un sekotājus.
- **Nem vērā**, ka daļa informācijas, kas pieejama sociālajos tīklos, vienmēr būs publiska jeb visiem redzama - kā piemēram Twitter profila bildes, Facebook „cover” attēli un “featured” bildes.**
- **Pārliecinies**, vai tavā telefonā GPS navigācija jeb atrašanās vietas pakalpojums ir izslēgts! Daudzi sociālie tīkli un mobilās lietotnes piedāvā publicēt savu atrašanās vietu. Iespējams, ka Tu to nezini vai tam neesi pievērsis uzmanību, tomēr šī iespēja var tikt aktivizēta automātiskā režīmā, kas līdz ar bildes publicēšanu sniegs informāciju, kur bilde tika uzņemta. Iespējams, ka visiem nav jāzina, kur jūs tieši šobrīd ar ģimeni atrodaties.
- **Nepārspilē** ar bērnu fotogrāfiju un video ievietošanu internetā – tā nav sacensība, kurš publicēs vairāk.

Atceries! NEKAD nepublicē bildes vai video, kuros tavš bērns redzams/i:

- ejam vannā, pirtī – pilnīgi kaļš;
- raudam, bēdājamies – piedzīvojot ļoti emocionālu pārdzīvojumu;
- iespējams identificēt dzīvesvietu;
- personas dati – dzimšanas datums, adrese, skolas nosaukums u.tml.

! Tavam bērnam ir tiesības uz privātumu tāpat kā pieaugušajiem.

IENĀC UN UZZINI VAIRĀK:

Twitter.com/drossinternets | Facebook.com/drossinternets

YouTube.com/saferinternetlv

* Facebook privātuma iestatījumi <https://www.facebook.com/help/443357099140264>
Facebook iestatījumi „Kurš redzēs manu publicēto informāciju?”
<https://www.facebook.com/help/459934584025324/>

** Facebook privātuma iestatījumu pārskatīšana
<https://www.facebook.com/help/443357099140264>